

ZAJÍMAVÉ LICHENOLOGICKÉ NÁLEZY II.

Interesting records of lichens, II

Jiří Liška (ed.)

Botanický ústav AV ČR, CZ-252 43 Průhonice, e-mail: liska@ibot.cas.cz

Kritéria pro zařazení příspěvků a způsob jejich citování je uveden v prvním vydání rubriky (Bryonora 32: 24). Nomenklatura jednotlivých druhů je udávána podle práce Vězda & Liška (1999).

Acarospora badiofusca (B. Wagner)

- Česká rep. (5450d), České středohoří: čedičová skála na vrcholu pahorku Kočka 1 km SSV Litoměřic, 271 m n.m., 1.9.2005 leg. B. Wagner, herb. B. Wagner.
- Česká rep. (5352c/d), Kokořínsko: čedičová skalka na severním svahu těsně pod vrcholem vrchu Ronova (JV obce Kravaře), 540 m n.m., 3. 7. 1996 leg. B. Wagner, det. B. Wagner, herb. B. Wagner.

Přehled starších lokalit druhu v Čechách uvádí Podzimek (1927), další údaje viz Vězda & Liška (1999). Podzimek popisuje nálezy na diabasech v okolí Prahy, s nadmořskou výškou od 240 m (Prokopské údolí) až 380 m (Karlík u Dobřichovic). Lokalita na Kočce u Litoměřic znamená další výskyt v nížině u lišejníku s vysokohorským rozšířením. Jedná se o druh nový pro České středohoří.

Fulgensia fulgens (R. Pohlová)

- Česká rep. (5956a), okr. Kolín: KÚ Vrbčany, jižně orientovaný svah se skalními výchozy 0,5 km východně od železniční zastávky Vrbčany. [WGS-84 N50°03'15" E015°00'24"], 230 m n.m., 17.5.2004 leg. R. Pohlová (herbářová položka nebyla odebrána, nález byl pouze fotograficky zdokumentován).

Druh nalezen ve fragmentárním porostu bazifilní vegetace efemér a sukulentů. Jedná se o novou lokalitu druhu, jehož ostatní recentně známé české lokality jsou v Českém středohoří, Českém krasu a v Prokopském údolí na okraji Prahy.

Lecanora cenisia (B. Wagner)

- Česká rep. (5942d), Slavkovský les: hadcové balvany na okraji lesa na úpatí bývalého lomu na úpatí Planého vrchu mezi obcí Mnichov a Prameny, 750 m n.m., 5.8.2005 leg. B. Wagner, herb. B. Wagner.

Zajímavý výskyt lišejníku s horským rozšířením.

Lecanora epanora (B. Wagner)

- Česká rep. (5450d), České středohoří: Litoměřice. Čedičová suť na JZ svahu vrchu Radobýl, ca. 300 m n.m., 31.7.2004 leg. B. Wagner, det Z. Palice, herb. B. Wagner.

První nález tohoto ferrofílního druhu v Českém středohoří.

Physcia tribacia (B. Wagner)

- Česká rep. (5942b), Slavkovský les: hadcové skalky na pastvině na pahorku 1 km SV obce Prameny, 770 m n.m., 5.8.2005 leg. B. Wagner, herb. B. Wagner.

Nevysoký, ale nápadný pahorek leží poblíž NPP Křížky, ale již mimo chráněné území; okolní pastvina byla dříve provozována armádou jako tankodrom. Vrcholová skalka na pahorku je bohatě porostlá tímto vzácným lišejníkem.

Solorina saccata (D. Svoboda, O. Peksa)

- Česká rep. (6050d), Český kras: in rupe ardua calcarea apud lapidina „V Kozle“ in valle rivi Kačák (Loděnice) prope ostium, ca. 230 m s. m., 18.10.2003 leg. D. Svoboda & O. Peksa, herb. PRC.

Lišejník byl z Českého krasu v minulosti vícekrát udáván, naposledy jej sbíral J. Váňa na počátku šedesátých let (PRC). Od té doby žádné další údaje z okolí Prahy nejsou, druh byl považován za vyhynulý. Vyskytuje se na severně orientovaném příkrém skalním srázu nad Kačákem v relativně hojném počtu, jinde jsme jej však nenalezli.

Usnea filipendula (B. Wagner)

- Česká rep (5942c), Slavkovský les: na kmeni *Salix caprea* na břehu Kladského rybníka u vsi Kladská, 800 m n.m., 7.8.2005 leg. B. Wagner, herb. B. Wagner.

V některých oblastech ČR poměrně běžně se vyskytující zástupce rodu, ale na mapce v Červené knize lišejníků (Liška & Pišút 1995) není pro Slavkovský les zaznamenána. Na lokalitě roste společně s druhem *Bryoria fuscescens*.

Literatura

- Liška J. & Pišút I. (1995): Lišajníky. – In: Kotlaba F. (ed.), Červená kniha ohrožených a vzácných druhov rostlín a živočichov SR a ČR 4, p. 120–156, Příroda, Bratislava.
- Podzimek J. (1927): *Acarospora badiofusca* (Nyl.) Th. Fr. v Čechách. – Časopis Národního Musea, Sect. Natur., 101: 106–107.
- Vězda A. & Liška J. (1999): Katalog lišejníků České republiky. – Botanický ústav ČSAV, Průhonice. [283 pp.]

ZAJÍMAVÉ BRYOFLORESTICKÉ NÁLEZY VI.**Interesting bryofloristic records, VI**

Jan K u č e r a (ed.)

Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích, Biologická fakulta, Branišovská 31, CZ–370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz

Nomenklatura a stupeň ohrožení jednotlivých druhů je udáván podle práce Kučera J. & Váňa J. (2003): Check- and Red List of the bryophytes of the Czech Republic (2003). – *Preslia* 75: 193–222, online na [www stránkách naší sekce](http://www.www.stránkách.naši.sekce). Souřadnice jsou udávány buď jako pravoúhlé v systému S-42 nebo jako geografické v systému WGS-84. Duplikáty sběrů J. Košnara jsou uloženy v herbáři J. Kučery.

Anastrophyllum hellerianum CR (M. Zmrhalová)

- Česká rep., Hrubý Jeseník: Karlova Studánka, naučná stezka Bílá Opava, klimaxová smrčina v okolí toku Bílé Opavy, [S-42: M33 E3661.5 – N5552.0 (s přesností na 100 m, souřadnice odečítány zpětně z mapy), kv. 5969b], ca. 1150 m n.m., 10.9.2000 leg. & det. M. Zmrhalová, teste J. Váňa, herb. SUM.

Druh byl v terénu přehlédnut, sběr byl učiněn nevědomky. Bylo nalezeno pouze několik lodyžek v mechu *Brachythecium starkei* na ztrouchnivělém kmeni, společně s játrovkou *Lophozia ventricosa*. Velmi vzácný druh, v ČR historicky doložen pouze od Dolní Lipové a ze tří lokalit v Beskydech (Duda & Váňa 1984), kde byl nalezen v nadmořských výškách 800–860 m. Recentně byl zaznamenán pouze Vacínovou v novohradském Žofínském pralese (Vacínová & Soldán 1997), kde však při inventarizaci probíhající v loňském a letošním roce již opět ověřen nebyl.

Cololejeunea calcarea EN (M. Zmrhalová)

- Česká rep., Králický Sněžník: Velká Morava, starý mramorový lom na levém břehu Kamenitého potoka severně obce [S-42: M33 E3630.45 – N5560.63, kv. 5866b], 780 m n.m., vlhká, nezastíněná kolmá skalní stěna a zastíněné terásky, 9.7.2005 leg. & det. M. Zmrhalová, teste J. Váňa, herb. SUM.

Z oblasti Králického Sněžníku dosud neuváděný taxon, nejbližší historicky doložené lokality leží v Moravském krasu, na Štramberku a v Beskydech (Duda & Váňa 1975). Rostl společně s druhy *Lophozia bantriensis* a *Orthothecium intricatum*.

Geocalyx graveolens EN (J. Košnar, M. Zmrhalová)

- Česká rep., okr. Turnov, CHKO Český ráj: PP Údolí Žehrovky, ca. 0.5 km ZSZ od Nebákova, boční rokle ze SV [S-42: M33 E3513.95 – N5597.12, kv. 5457c], ca. 270 m n.m., stinné pískovcové skály,